

TOOLOVERZICHT

START!

Voorbereidende fase:

- » Uitleg door begeleider
- » Kennismaking

Fase 1: Opwarmfase

Doel: jeugdraad

- » dialoog doel jeugdraad

Fase 2: Reflecterende fase

- » Thematische filmpjes
- » Vragen over thema's

Fase 3: Vergelijkende fase

- » Reflectietrechter

Fase 4: Actiefase

- » Kiezen werkpunten
- » Actiepunten formuleren

Fase 5: Terugkoppelingsfase

Tijdsverdeling: 2,5 tot 3 uur

DE PARTICIPRAATRAAD

• DOEL VAN DEZE TOOL?

Het doel van deze tool is om het belang te duiden van het recht op participatie en om jouw groep te stimuleren om het kind- en jongerenperspectief mee te nemen naar de jeugdraad.

• WAT IS DEZE TOOL?

Kinderen en jongeren verdienen een stem in de gemeente en daar kan jouw KSA-groep aan meehelpen. Met deze tool ga je in dialoog met de andere aanwezige KSA-groepen en met de begeleider. Na dat gesprek hopen we dat de meerwaarde van deelname aan een jeugdraad duidelijk is. Die meerwaarde is er zeker voor je groep, maar ook voor alle kinderen en jongeren uit jouw gemeente. Verder kwamen op de Vlaamse Jeugdraad vijf thema's naar voor die door jongeren als prioritair worden ervaren. Vijf thema's waarop je ook met je gemeentelijke jeugdraad kan wegen. Per thema is er een kort filmpje met wat meer achtergrondinfo.

• HOE WERKT HET?

Deze tool is opgebouwd uit verschillende fases. Elke fase wordt aangeduid met een stap in de flowchart. Bij elke stap in de flowchart hoort een fiche in dezelfde kleur. Concreet kijk je dus eerst naar de flowchart om te weten welke fase aan de beurt is en neem je dan de bijbehorende fiche erbij. Elke fase en het bijbehorende materiaal (bv. dialoogkaartjes) hebben hun eigen kleur. Hieronder vind je een overzicht van elke fase met haar eigen kleur:

- » Voorbereidingsfase: **oranje**
- » Fase 1 Opwarmfase: **geel**
- » Fase 2 Vragende fase: **lichtgroen**
- » Fase 3 Refelectiefase: **donkergroen**
- » Fase 4 Actiefase: **lichtblauw**
- » Fase 5 Terugkoppelingsfase: **donkerblauw**

Eerst en vooral moet er een begeleider aangesteld worden bij het begin. Die persoon staat in voor het stellen van vragen in fase 1 en fase 2, het in banen leiden van de

groepsreflectie in fase 3 en het leiden van het opstellen van actiepunten. De begeleider is bij voorkeur een peter of meter, een volwassenbegeleider, een vormingsmedewerker of een cursusgever. Lukt het niet om zo iemand te betrekken, dan kan de rol van begeleider worden opgenomen door eender wie in de leidingsgroep.

• UITKOMST?

Het doel van deze tool is dat je als groep nadenkt over wat de jeugdraad voor jullie kan betekenen. Deze tool zal zo je kijk op de besproken thema's verbreden en verdiepen. Verder kan je als groep tussen de vooropgestelde thema's zoeken naar verbanden. Tenslotte worden er concrete actiepunten geformuleerd om mee te nemen naar de jeugdraad.

• HOELANG DUURT HET?

Per fase is er een specifieke tijdsaanduiding meegegeven op de fiche. Als je die tijdsaanduiding volgt, zal de tool ongeveer 2 à 2,5 uur in beslag nemen. Dat is slechts een indicatie, de tool mag zeker langer duren! Hoe uitgebreider je aan de slag gaat met deze tool en de vragen, hoe meer je er als groep zal uithalen. Stel dat je meer tijd hebt om de tool te doorlopen, kan je de duur van de fases indelen aan de hand van het bijbehorende taartdiagram op elk fiche.

• OVERZICHT BENODIGDHEDEN

- Tekst met uitleg voor begeleider
- Kennismakingsvragen
- Dialoogvragen opwarming
- Internet (4G)
- YouTube
- Vragen over de vijf thema's
- Gsm's (minstens vijf)
- Reflectietrechter (toolbijlage 2)
- Stiften voor iedereen
- Groot blad (A1 formaat)

VOORBEREIDENDE FASE

• DOEL

In deze fase wordt de tool toegelicht en leren de deelnemers elkaar kennen.

• TIJDSINDICATIE

15 min

• BENODIGDHEDEN

- Tekst met uitleg voor begeleider
- Kennismakingsvragen

• UITWERKING

Iedereen zit in een grote kring op een stoel. Daarna geeft de begeleider onderstaande uitleg.

Uitleg door begeleider

Kinderen en jongeren verdienen een stem in de gemeente en daar kan jouw KSA-groep aan meehelpen. Met deze tool ga je in dialoog met de andere aanwezige KSA-groepen en met mij als begeleider. Na dat gesprek hopen we dat de meerwaarde van deelname aan een jeugdraad duidelijk is. Die meerwaarde is er zeker voor je groep, maar ook voor alle kinderen en jongeren uit jouw gemeente. Verder kwamen op de Vlaamse Jeugdraad vijf thema's naar voor die jongeren als prioritair ervaren. Vijf thema's waarop je ook met je gemeentelijke jeugdraad kan wegen. In fase 2 tonen we per thema een kort filmpje met wat meer achtergrondinfo. Nadat de uitleg gegeven is volgt onderstaande kennismaking

Kennismaking

De begeleider deelt de groep op in groepjes van drie. Iedereen antwoordt in drie minuten op volgende vragen.

- Op welk kruispunt bevind je je in het leidinggeven?
- Op welke manier heb je al gehoord van de jeugdraad?

Binnen de groepjes van drie heb je dan twee mogelijkheden om te reageren:

- 1) Bedankt voor de uitleg, het was tof om te luisteren!
- 2) Interessant, vertel ons meer!

FASE 1: OPWARMFASE

• DOEL

In de opwarmfase treedt de begeleider in dialoog met de groep. Zo wordt er een eerste aanzet gegeven over wat de jeugdraad kan betekenen voor lokale KSA-groepen.

• TIJDSINDICATIE

30 min

• BENODIGDHEDEN

- Dialoogvragen opwarming

• UITWERKING

Uitleg door begeleider

Om te wegen op het lokaal beleid is de lokale jeugdraad voor jou als groep cruciaal. Eigenlijk is dit de dialoogplaats tussen jongeren en politici. De samenstelling varieert van gemeente tot gemeente maar bevat normaal:

- Geïnteresseerde jongeren uit de gemeente
- Jongeren uit jeugdverenigingen
- Een jeugdbatnaar
- De schepenen van Jeugd (zonder stemrecht)

De jeugdraad probeert jonge ideeën en toekomstplannen mee te geven aan de schepenen opdat het gemeentebestuur er iets mee zou doen. Binnen een jeugdraad kan je zo altijd raad geven, suggesties doen en nieuwe ideeën lanceren via een advies aan het gemeentebestuur.

Dialoog

- Wat zou voor jouw groep belangrijk zijn om mee te nemen naar de jeugdraad?
- Welke adviezen zou jouw groep willen geven aan het gemeentebestuur?
- Hoe kan de jeugddienst jouw (groep) meer ondersteunen?
- Welke drempels ervaar je bij de deelname aan de jeugdraad?
- Welke thema's zou je willen aanbrengen op de jeugdraad?

FASE 2: VRAGENDE FASE

DOEL

Het doel van deze fase is om met je groep na te denken en in gesprek te treden over vijf thema's geselecteerd uit het Touristentraject van de Vlaamse jeugdraad.

TIJDSINDICATIE

1 u – 1u15 min

BENODIGDHEDEN

- Gsm's (minstens vijf)
- Internet (4G)
- YouTube
- Vragen over de vijf thema's

UITWERKING

Filmpjes

De leiding verdeelt zich over vijf groepjes, één per thema. We werken in deze fase met een doorschuifstelsel. Iedereen kan voor hem/haar minimum drie relevante thema's kiezen. Na twintig minuten wordt er doorgeschoven. Per groepje heeft minstens één iemand een smartphone, daarop bekijkt het groepje het bijbehorende filmpje

Gelijke kansen (filmpje 1)

- Wat hoort volgens jou allemaal bij 'gelijke kansen'?
- Op welke manier heeft jouw groep al eens te maken gehad met ongelijkheid?
  - Welk gevoel kreeg je toen?
  - Waren die ervaringen voor iedereen hetzelfde?
- Hoe zou jouw groep ongelijkheid kunnen voorkomen?
- Op welke manier zou jouw KSA-groep kunnen bijdragen om toegankelijker worden?
- Hoe kunnen we iedereen maximaal kansen geven?
- Op welke manier kan de lokale jeugdraad je daarin helpen?

Welke andere actoren kunnen je daarin helpen?

Klimaat (filmpje 2)

- Wat hoort volgens jou allemaal bij 'klimaat'?
- Werkt jouw KSA-groep/jeugdraad al rond duurzaamheid? Op welke manier?
- Denk je dat er meer kan gedaan worden om jouw KSA-groep duurzamer te maken?
- Hoe kan je bewuster omgaan rond duurzaamheid?
- Welke concrete oplossingen, gedragsveranderingen en acties stel je voor?
- Is er in jouw gemeente genoeg ruimte aan speelterreinen/speelbossen en groenruimte aanwezig?
- Hoe kan je het belang van groenruimte in de kijker zetten bij de gemeente/jeugdraad?
- Op welke manier kan je minder consumeren? Wat zou de overheid moeten doen?
- Op welke manier kan de lokale jeugdraad je daarin helpen? Welke andere actoren kunnen je daarin helpen?

Goed in je vel (filmpje 3)

- Wat hoort volgens jou allemaal bij 'goed in je vel'?
- Op welke manier kwam jouw groep al in aanraking met mentaal welzijn?
  - Welk gevoel kreeg je toen je er mee te maken had?
  - Waren die ervaringen voor iedereen hetzelfde?
- Kan je in jouw groep op een veilige manier spreken over onze gedachten en gevoelens?
- Welke rol kan een KSA-groep spelen in de mentale gezondheid van haar leden/leiding?
- Hoe kan je medeleiding/leden een hart onder de riem steken wanneer het wat moeilijker gaat?
- Waar zou jouw KSA-groep nog in kunnen groeien als het over mentaal welzijn gaat?
- Op welke manier kan de lokale jeugdraad je daarin helpen? Welke andere actoren kunnen je daarin helpen?

Mobiliteit (filmpje 4)

- Wat hoort volgens jou allemaal bij 'mobiliteit'?
- Hoe komen jouw leden en leiding:
  - naar de activiteit?
  - naar extra activiteiten?
  - naar kamp?
- Op welke manier kan je duurzame vervoersmiddelen (openbaar vervoer, fiets of te voet) in de kijker zetten?
Welke acties kan je daarrond voeren?
- Hoe zet je leden/leiding aan om minder de auto te nemen/te carpoolen?
- Hoe kan je daarin nog groeien?
- Op welke manier kan de lokale jeugdraad je daarin helpen? Welke andere actoren kunnen je daarin helpen?

Armoede (filmpje 5)

- Wat hoort volgens jou allemaal bij ‘armoede’?
- Op welke manier merk je dat er armoede binnen je KSA-groep aanwezig is?
  - Welk gevoel kreeg je toen je daar mee te maken kreeg?
  - Waren die ervaringen voor iedereen hetzelfde?
- Op welke manier probeer je aandacht te hebben voor armoede?
- Welke van volgende initiatieven ken je en op welke manier kan die jouw groep helpen?
  - het KSA-steunfonds*
  - het solidariteitsprincipe**
  - de UITPAS ***
- Heb je behoefte aan meer ondersteuning om met deze problematiek aan de slag te gaan?
- Op welke manier kan de lokale jeugdraad je daarin helpen? Welke andere actoren kunnen je daarin helpen?

** <https://www.ksa.be/steunfonds> ** Voorbeeld: de normale kampprijs is 130 euro. Het kortingstarief is 120 euro en je solidariteitstarief is dan 140 euro. Wie het solidariteitstarief betaalt, zorgt ervoor dat anderen kunnen genieten van het kortingstarief. Koppel geen voorwaarden of papierwerk aan je kortingstarief. Door een vrijblijvende optie om het eigen tarief te kiezen, werkt dit principe drempelverlagend en wordt privacy gegarandeerd. *** <https://www.uitpas.be/>
Met je UITPAS spaar je punten bij elke UITPAS-activiteit, ruil je punten voor leuke cadeaus en kortingen, extra kortingen voor wie die kan gebruiken*

FASE 3: REFLECTIE FASE

DOEL

In de reflectiefase leg je verbanden tussen de thema's en stel je de focus scherp op de onderdelen die voor de eigen KSA-groep het belangrijkste zijn. Daarnaast wordt er verder opzoek gegaan naar wat er nog niet aanwezig was in jullie groepsdenken.

TIJDSINDICATIE

20 min – 30 min

BENODIGDHEDEN

- Reflectietrechter (toelbijlage 2)
- Groot blad (A1 formaat)
- Stiften voor iedereen

UITWERKING

Reflectietrechter

In deze fase komen de deelgroepjes weer samen. Teken de reflectietrechter na op een A1-blad en vul die als groep in. De trechter is zeker niet heiligmakend, maar is bedoeld om je groep op weg te helpen om na te denken over de vijf verschillende thema's. De reflectietrechter is opgebouwd uit volgende drie delen.

1. In het eerste deel verzamel je de input van de deelgroepjes rond de vijf thema's. Plaats die input in de themacirkels. Er is ruimte om nog kort na te denken over de geleverde input.
2. Vervolgens kijk je of er verbanden gelegd kunnen worden. Iedereen kan een pijl trekken van het ene naar het andere thema en het verband duiden. Deze stap is vrijblijvend, maar zeker een aanrader. Lukt het niet om verbanden te leggen, dan kan je deze stap overslaan.
3. Tenslotte leg je in het derde deel de focus op de belangrijkste aandachtspunten. Zo kan je in deze fase per thema extra strepen trekken met aanvullingen, bedenkingen of opmerkingen.

FASE 4: REFLECTIE FASE

• DOEL

Op basis van de reflectietrechter, koppel je in deze fase concrete actiepunten aan de vijf thema's. Die actiepunten kan de groep meenemen naar hun eigen jeugdraad.

• TIJDSINDICATIE

15 min

• BENODIGDHEDEN

- Blad
- Stiften

• UITWERKING

Uitwerking actiepunten

Per thema worden vier concrete actiepunten opgesteld die dan meegenomen worden naar de jeugdraad. Uitbreidend kunnen er overkoepelende doelstellingen geformuleerd worden die meegenomen kunnen worden naar de jeugdraad.

FASE 5: TERUGKOPPELINGS FASE

• DOEL

Deze laatste fase is vooral belangrijk voor de begeleider. Verzamel de resultaten van de tool en bezorg die aan je provinciale werkkring.

• TIJDSINDICATIE

De Terugkoppelingsfase zou 5 minuten duren.

• BENODIGDHEDEN

- Gsm
- Reflectietietrechter
- Blad actiepunten

• UITWERKING

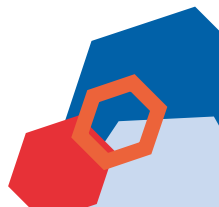
In de laatste fase koppel je de resultaten terug naar je provinciale werkkring. Neem foto's van de reflectietrechter en de actiepunten. Die foto's kan je bezorgen aan jouw meter/peter of ondersteunende beroepskracht via Facebook, mail ... Zo kan KSA ondersteuning op maat van jouw groep aanbieden.

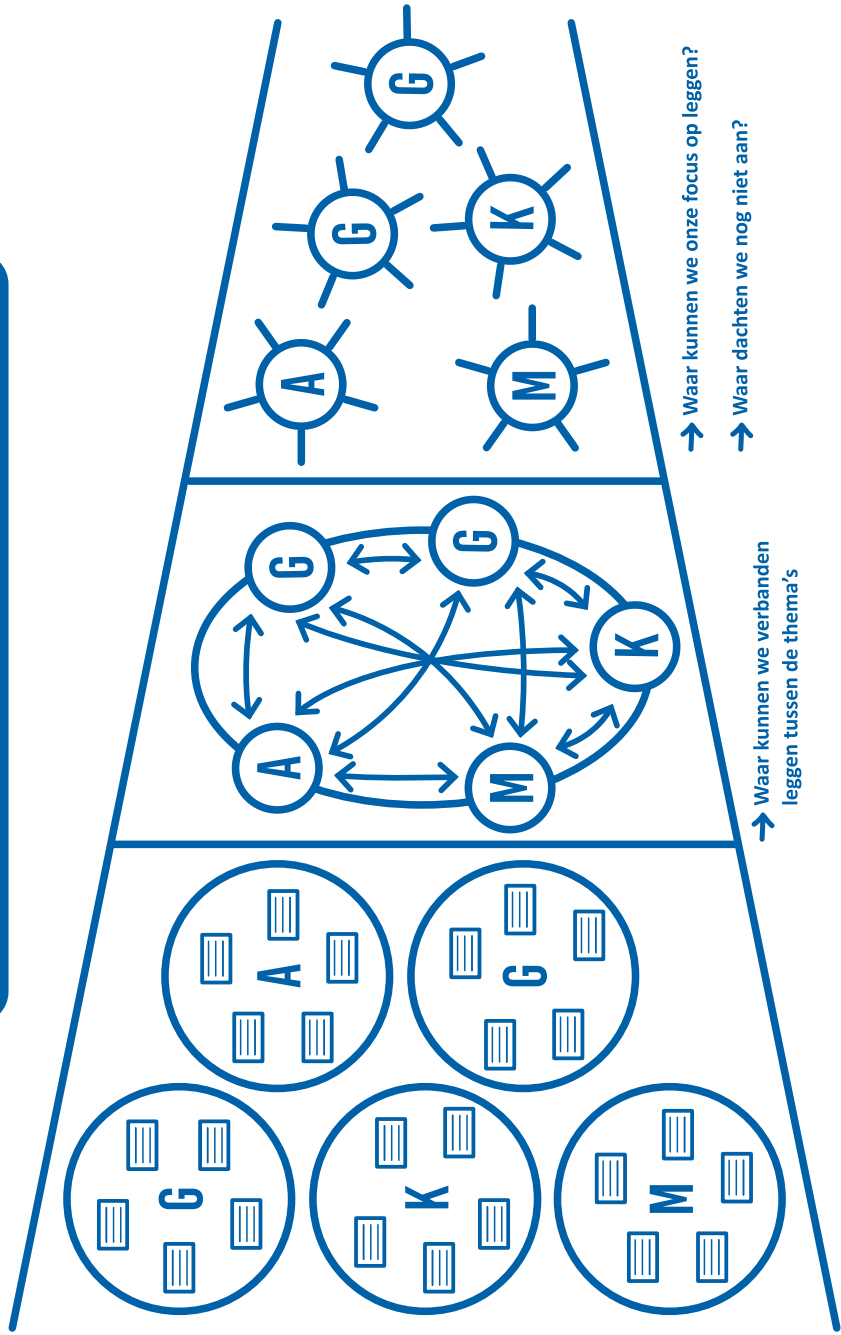
TOOLBIJLAGE 1: FILMPJES

Hier komen de linken per themafilmpje.

Abstract: 6- tot 16-jarigen worden vanuit de werkkringen heel kort bevraagd per thema. Hun antwoorden worden gemonteerd in een filmpje van twee minuten per thema.

TOOLBIJLAGE 2: REFLECTIETRECHTER

→ Waar kunnen we onze focus op leggen?

→ Waar dachten we nog niet aan?

→ Waar kunnen we verbanden leggen tussen de thema's

→ over wat hebben we nagedacht?